

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa'nın Soma İlçesi'ndeki yeraltı kömür ocağında meydana gelen faciada, aralarında 5 maden mühendisinin de bulunduğu 301 maden emekçisi yaşamını yitirmiştir.

Madencilik alanında faaliyet yürüten ulusal ve uluslararası bir çok sivil toplum kurumunun yayınladığı raporlara bakıldığında Türkiye'de maden facialarının başlıca nedenleri arasında madencilik alanında uygulamaya konulan özelleştirme, taşeronlaştırma, rüdevans, örgütsüzleştirme, sendikasızlaştırma, kamu madenciliğinin yok edilmesi ve kamu kurumlarında uzun yıllar sonucu elde edilmiş olan madencilik bilgi ve birikiminin dağıtılması gibi neoliberal politikalar gelmektedir.

Türkiye, iş cinayetlerinde, işçi ölümlerinde Avrupa'da birinci, dünyada üçüncü sırada yer almaktadır. Bu tablo da göstermektedir ki yaşanan facialarda mevcut denetim yolları yetersiz kalmıştır. Türkiye'deki tüm maden ocaklarında meydana gelen iş kazalarının ve yaşanan ölümlerin sorumluları ile nedenlerinin araştırılması, bu tür faciaların yaşanmaması için kalıcı çözümler bulunması ve kamusal yaptırım ve denetimlerin yeterliliğinin ölçülmesi amacıyla TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırılması açılmasını arz ve teklif ederiz.

① **Semra GÜZEL**
Diyarbakır Milletvekili

13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa'nın Soma İlçesi'ndeki yeraltı kömür ocağında meydana gelen faciada, aralarında 5 maden mühendisinin de bulunduğu 301 maden emekçisi yaşamını yitirmiştir. Meydana gelen facia; yirmi birinci yüzyılın en büyük maden kazası ve işçi cinayeti olarak tarihe kara bir leke olarak geçmiştir.

Soma Holding şirketlerinden Soma Kömür İşletmeleri A.Ş. tarafından işletilen maden ocağında, patlamaya elektrikli ekipmanların sebep olduğu belirtilmiştir. Yangın, vardiya değişimi sırasında meydana gelmiş ve 787 işçi patlama sırasında yer altında kalmıştır.

17 Mayıs 2014'te, toplamda 301 kişinin hayatını kaybettiği faciada içeride kimse kalmaması sebebiyle kurtarma çalışmalarının sona erdiği açıklanmıştır.

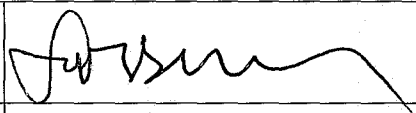
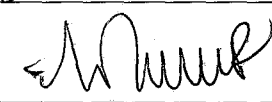
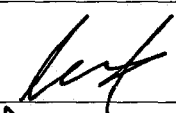
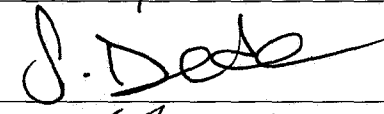
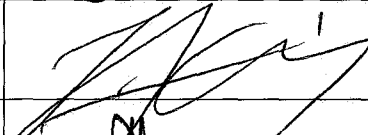
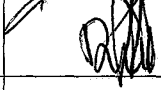
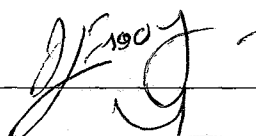
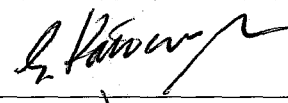
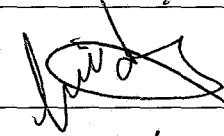
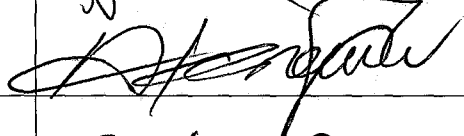
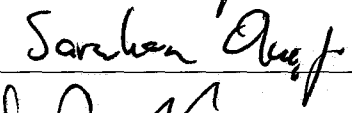
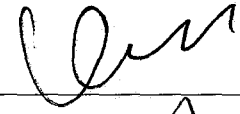
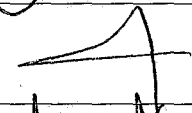
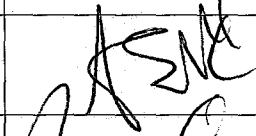
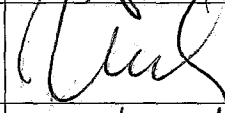
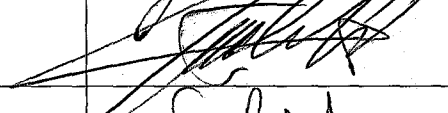
Korkunç faciayla ilgili beşi tutuklu 51 sanıklı davanın temyiz başvurusunu inceleyen İzmir Bölge Adliye Mahkemesi Ceza Dairesi, 5 tutuklu sanığa verilen 15 ila 22 yıl 6 ay arasında değişen hapis cezalarını yerinde bulmuş, 15 yıl hapis cezası verilen şirketin yönetim kurulu başkanı Can Gürkan ise yurt dışı yasağı konularak tahliye edilmiştir. Dosyadaki bütün sanıkların bundan sonra maden sektöründe ruhsat alarak çalışması mümkün hale getirilmiştir. 301 işçinin can verdiği katliamı basit bir iş kazasına dönüştüren mahkeme kararı, başta Soma'da can veren işçilerin aileleri olmak üzere kamuoyunda büyük tepki çekmiş, toplum vicdanını yaralamış ve adalet duygusunu zedelemiştir.

13 Mayıs günü meydana gelen facianın yaşandığı sahada gerekli emniyet yatırımları yapılmaksızın eski havalandırma ve galeri alt yapısıyla sırf kar amacı güdülerek çok yüksek üretim seviyesine çıkılmış ve madencilerin hayati emniyet tedbirleri tamamen ihmal edilmiştir. Facianın yaşandığı sahanın kömür damarının metan içermesi ve yangına elverişli olmasını öngören ocağın ihalesini alan ilk firma bu nedenle sahayı devretmiştir. Dolayısıyla, bu firma, işletmeyle ilgili risk değerlendirmesi yapılmadan ve buna ilişkin gerekli önlemler alınmadan maden işletmeciliği yapılmasının son derece riskli olacağını öngörmüştür.

Türkiye'de özellikle son 20 yılda uygulanan politikalarla üretim; teknik bilgi ve alt yapı olarak yetersiz, deneyimi ve deneyimli uzmanı bulunmayan kişi ve şirketlere bırakılmıştır. Kamusal denetimin de yeterli ve etkin bir biçimde yapılamaması iş cinayetlerinin Soma'da olduğu gibi katliama dönüşmesine neden olmuştur. İşçi sağlığı ve güvenliğinden uzak koşullarda, düşük ücretle, günde 10 saate kadar çalıştırılan 301 maden işçisinin hayatına mal olan Soma faciası, hileli taşeronluk düzenlemesi olan rödovans (kiralama) sisteminin bir sonucudur. Burada yaşanan facianın sebebi, madenciligi, mühendisliğin bilim ve tekniğinden uzaklaştıran ve mühendisi işverenin insafına bırakan yanlış madencilik politikalarıdır.

İşçi sağlığı ve güvenliğine ilişkin yapılan yasal düzenlemelerde de işvereni sınırlayacak kurallara yer verilmemiştir. İşten atılma veya sözleşmesi iptal edilme tehlikesi altındaki uzmanlar, işvereni eksikleri gidermeye ve önlem almaya zorlayamamaktadır.

Düşük güvenlik seviyesi sebebiyle maden kazalarının yoğun olduğu Türkiye'de, resmi istatistiklere göre 1941'den bu yana kazalarda 3000'den fazla madenci yaşamını yitirmiştir. Bu denli sık yaşanan maden facialarını ve iş cinayetlerini önlemek adına gereken tedbir ve denetim mekanizmalarını geliştirmek ve güçlendirmek meclisin en önemli sorumluluklarının başında gelmektedir. Bu nedenle Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırılması açılmasını arz ve talep ederiz.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	
3	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	
4	SAİT DEDE	HAKKARİ	
5	HABİP EKSİK	İĞDIR	
6	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	
7	OYA ERSOY	İSTANBUL	
8	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
9	EROL KATIRCIOĞLU	İSTANBUL	
10	HÜDA KAYA	İSTANBUL	
11	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
12	HAKKI SARUHAN OLUÇ	İSTANBUL	
13	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	
14	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
15	AHMET ŞIK	İSTANBUL	
16	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
17	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
18	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
19	TUMA ÇELİK	MARDİN	
20	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	